

# Spis treści

|                                                                                                         |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Wykaz skrótów</b> . . . . .                                                                          | 7   |
| <b>Wstęp</b> . . . . .                                                                                  | 9   |
| <b>Rozdział I. Zasady odpowiedzialności cywilnej za wypadki drogowe</b> . . . . .                       | 11  |
| 1. Pojęcie wypadku drogowego. . . . .                                                                   | 11  |
| 2. Ryzyko jako podstawa odpowiedzialności. . . . .                                                      | 19  |
| 3. Okoliczności wyłączające odpowiedzialność na podstawie ryzyka. . . . .                               | 21  |
| 4. Przesłanki odpowiedzialności. . . . .                                                                | 27  |
| 5. Wina jako podstawa odpowiedzialności. . . . .                                                        | 33  |
| 6. Podmioty ponoszące odpowiedzialność cywilną. . . . .                                                 | 38  |
| <b>Rozdział II. Ubezpieczenie posiadacza pojazdu mechanicznego</b> . . . . .                            | 45  |
| 1. Uwagi wstępne. . . . .                                                                               | 45  |
| 2. Obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego. . . . .       | 47  |
| 2.1. Umowa ubezpieczenia OC posiadacza pojazdu. . . . .                                                 | 47  |
| 2.2. Obowiązki stron umowy ubezpieczenia OC posiadacza pojazdu. . . . .                                 | 65  |
| 2.3. Zasady odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń z tytułu ubezpieczeń OC posiadaczy pojazdów. . . . .  | 69  |
| 3. Ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków kierowcy i pasażerów pojazdu mechanicznego. . . . . | 94  |
| 3.1. Ogólne warunki ubezpieczenia. . . . .                                                              | 94  |
| 3.2. Przedmiot i zakres ubezpieczenia. . . . .                                                          | 95  |
| 3.3. Wyłączenie odpowiedzialności. . . . .                                                              | 97  |
| 3.4. Świadczenia z ubezpieczenia • NW. . . . .                                                          | 99  |
| 4. Ubezpieczenie autocasco. . . . .                                                                     | 100 |
| 4.1. Przedmiot i zakres ubezpieczenia. . . . .                                                          | 100 |
| 4.2. Zawarcie i treść umowy. . . . .                                                                    | 102 |
| 4.3. Wyłączenie odpowiedzialności. . . . .                                                              | 108 |
| 4.4. Ustalenie i wypłata odszkodowania. . . . .                                                         | 114 |

## *Spis treści*

|                                                                                                                                                                                       |                |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| <b>Rozdział III. Wynagrodzenie szkód wynikłych wskutek wypadków drogowych</b>                                                                                                         | <b>119</b>     |
| 1. Uwagi wstępne                                                                                                                                                                      | 119            |
| 2. Wynagrodzenie szkód wyrządzonych na osobie                                                                                                                                         | 120            |
| 2.1. Zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę (art. 445 k.c.)                                                                                                                    | 120            |
| 2.2. Odszkodowanie na rzecz najbliższych członków rodziny zmarłego                                                                                                                    | 130            |
| 2.3. Renta dla poszkodowanego (art. 444 § 2 k.c.)                                                                                                                                     | 140            |
| 2.4. Renta na rzecz osób bliskich (art. 446 § 2 k.c.)                                                                                                                                 | 150            |
| 2.5. Pokrycie wszelkich wydatków                                                                                                                                                      | 154            |
| 3. Wynagrodzenie szkód wyrządzonych w mieniu                                                                                                                                          | 157            |
| 3.1. Ogólne zasady naprawienia szkód w mieniu                                                                                                                                         | 157            |
| 3.2. Naprawienie szkody w mieniu wynikłej z wypadków drogowych                                                                                                                        | 162            |
| 4. Czynniki wpływające na ustalenie wysokości odszkodowania                                                                                                                           | 185            |
| 4.1. Przyczynienie się poszkodowanego do wyrządzenia szkody                                                                                                                           | 185            |
| 4.2. Zaliczenie uzyskanych korzyści                                                                                                                                                   | 190            |
| 4.3. Miarkowanie wysokości odszkodowania                                                                                                                                              | 193            |
| 4.4. Suma gwarancyjna                                                                                                                                                                 | 193            |
| 4.5. Obowiązek naprawienia szkody w postępowaniu karnym                                                                                                                               | 194            |
| <br><b>Rozdział IV. Dochodzenie roszczeń z tytułu odpowiedzialności cywilnej za wypadki drogowe</b>                                                                                   | <br><b>200</b> |
| 1. Postępowanie likwidacyjne                                                                                                                                                          | 200            |
| 2. Sądowe dochodzenie roszczeń                                                                                                                                                        | 206            |
| 3. Roszczenia zwrotne zakładu ubezpieczeń                                                                                                                                             | 210            |
| 4. Dochodzenie roszczeń wobec Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego                                                                                                                | 218            |
| 5. Dochodzenie roszczeń wobec Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych                                                                                                         | 224            |
| 6. Przedawnienie roszczeń                                                                                                                                                             | 227            |
| <br><b>Aneks. Teksty przepisów i ogólnych warunków ubezpieczeń NW i AC</b>                                                                                                            | <br><b>231</b> |
| 1. Kodeks cywilny - ustawa z 23 kwietnia 1964 r. (Dz.U. Nr 16, poz. 93 ze zm.). Księga trzecia. Zobowiązania. Tytuł XXVII. Umowa ubezpieczenia (wyciąg)                               | 231            |
| 2. Ustawa z 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. Nr 124, poz. 1152 ze zm.) | 240            |
| 3. Ogólne warunki ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków kierowcy i pasażerów pojazdu mechanicznego                                                                         | 279            |
| 4. Ogólne warunki ubezpieczenia autocasco dla klienta indywidualnego oraz małego i średniego przedsiębiorcy                                                                           | 292            |